

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6561/2023
17.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Ана Дринчић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Ненад Крајиновић, адвокат из ..., ради утврђења ништавости уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2566/22 од 17.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2566/22 од 17.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 200/2020 од 23.06.2022. године, одбијен је тужбени захтев којим је тужила тражила да се утврди да је у целости ништав уговор о доживотном издржавању закључен између покојне ВВ, као примаоца издржавања и тужене ББ, као даваоца издржавања, солемнизован од стране јавног бележника Ристе Травара у ... број ОПУ 2431-2015 од 05.10.2015. године, којим је вршено располагање заоставштином покојне ВВ – двособног стана број ..., површине 53 м², на ... спрату стамбене зграде за ..., која је означена као објекат број ..., у улици ... број ..., број улаза ... у ..., саграђена на парцели број .../..., све уписано у лист непокретности број ... КО ..., те да исти не производи правно дејство, те тужена обавезе да призна и трпи да се у надлежном катастру непокретности успостави пређашње стање у погледу права својине на предметној непокретности, као и да тужилји надокнади парничне трошкове. Тужила је обавезана да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 280.035,00 динара, у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2566/22 од 17.11.2022. године, жалба тужиље је одбијена и наведена првостепена пресуда потврђена. Одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Тужена је благовремено поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20) Врховни суд је оценио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења пресуде није учињена битна повреда одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити повреда одредаба парничног поступка пред другостепеним судом, пошто побијана пресуда садржи разлоге због којих су жалбени наводи оцењени као неосновани.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је ћерка, а тужена унука по раније умрлој ћерки ГГ, сада покојне ВВ, рођене године, а умрле 10.12.2019. године. Тужила се након дугогодишњег боравка у ..., због оружаних сукоба у августу месецу 2015. године, вратила да живи у ..., када се са породицом уселила у мајчин стан у Успостављени суживот био је обележен честим конфликтима, који су ескалирали дана 16.09.2015. године, када су тужила и њена ћерка физички нападе ВВ. Кривични поступак који је покренут против тужиле, због насиља у породици окончан је применом опортунитета, након што је тужила у хуманитарне сврхе уплатила износ од 30.000,00 динара. Дана 25.09.2015. године, тужила је покренула судски поступак за лишење пословне способности мајке, а након што је по налазу и мишљењу вештака утврђено да нема индикација за лимитирање пословне способности ВВ, тај поступак је окончан 21.01.2016. године повлачењем предлога. У описаним околностима, тужена је долазила сваког петка из ..., где живи код бабе у ..., те се старала о њеним потребама у току викенда. На предлог тужене ВВ је прешла да живи код ње у ..., те је 05.10.2015. године, закључен спорни уговор о доживотном издржавању. Уговором је констатовано да давалац издржавања има могућности да даје издржавање примаоцу издржавања, да је и до тада била врло пажљива према примаоцу издржавања, да јој је пружала сву потребну помоћ и негу и водила бригу о њеним потребама. Тужена је уговором преузела обавезу да даје доживотно издржавање баби, да је у случају болести одводи до лекара и сноси трошкове медицинског лечења, као и да је након смрти сахрани, подигне споменик од мермера и изда помене у складу са месним обичајима. Заузврат, ВВ је оставила након своје смрти туженој у својину двособни стан у ..., на адреси ... број Уговор о доживотном издржавању реализован је до смрти ВВ, при чему је она део времена провела у заједничком домаћинству са туженом и њеном породицом, а део времена у домовима за негу старих лица. Тужена је бабу сахранила и подигла јој надгробни споменик, о свом трошку.

Нижестепени судови су, на основу овако утврђених чињеница оцели да у складу са члановима 194. и 195. Закона о наслеђивању, те члана 53. Закона о облигационим односима нема елемената који би водили закључку да је уговор закључен у неку другу сврху, а не ради реализовања потребе ВВ за негом и бригом у старости. Уговор је извршаван дуже од 4 године до смрти ВВ, тужена се о њој старала непосредно и путем трећих лица, па пошто ВВ није тражила за живота раскид уговора, нити има околности

које би упућивале на закључак да она није била задовољна извршењем уговорне обавезе тужене, нема околности које би водиле закључку да је уговор привидан и да је закључен у сврху изигравања наследних права тужиље.

Правилно су нижестепени судови применили материјално право, када су одбили постављени тужбени захтев.

Чињенично је утврђено да се тужиља са породицом након дугогодишњег одсуства из ... уселила у мајчин стан, да је суживот довео до конфликтних ситуација које су ескалирале физичким насиљем, те да је кривични поступак покренут против тужиље за кривично дело насиље у породици окончан применом опортунитета. Осим тога, непосредно пре закључења спорног уговора тужиља је покренула судски поступак за лишење пословне способности мајке, у ком је на основу налаза вештака утврђено да је пословна способност ВВ очувана. Пошто је ВВ у позном животном добу тужиљу стамбено обезбедила након њеног повратка из иностранства, а напред наведене радње тужиље и њене породице несумњиво упућују на закључак да они нису били спремни да поштују овај гест, нити да се брину и старају о жени старој преко ... година, не могу се прихватити наводи ревизије да је у време закључења уговора о доживотном издржавању постојала недозвољена побуда, која води основаности постављеног тужбеног захтева. Напротив, тужиља је била физички агресивна према мајци, она је покренула поступак за њено лишење пословне способности, мада ова способност на било који начин није била компромитована, што је потврђено од стране судских вештака. У таквим околностима, ВВ је закључила уговор са унуком, која се дуже време о њој старала на примерен начин, те јој је и након закључења уговора личним радом, односно путем трећих лица омогућила у старости и болести негу и бригу до краја живота.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

На основу одредби чланова 165. став 1. и 154. ЗПП, ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка, пошто наводи одговора на ревизију нису били потребни за доношење одлуке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић